

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК 3.1. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВА РОБОТА В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Початкова освіта»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Семестр	II
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська

Викладач	к. п. н., доц. Хом'як Ольга Анатоліївна
Контактна інформація	olya.homyak@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Сучасна освітня політика держави визначає найважливішим завданням вищої школи підготовку компетентного, конкурентоздатного фахівця. Для успішного здійснення освітньої підтримки і допомоги дітям з ООП учителя початкової школи необхідна сукупність знань про способи та засоби проведення розвиткової та корекційної роботи. Поєднання психологічних знань, умінь та навичок з фаховою компетентністю, має забезпечити високий рівень професійної, організаційної, методичної та корекційно-розвиткової діяльності в умовах інклюзії учителя початкових класів. Назване зумовлює актуальність викладання дисципліни «Корекційно-розвиткова робота в інклюзивному середовищі початкової школи» для фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності – 013 Початкова освіта.</p> <p>Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється через використання різноманітних організаційних форм та методів навчання і виконання завдань практичного спрямування; актуалізацію життєвих планів та мрій щодо професійної самореалізації. Спільна (групова) діяльність відбувається у ході лекцій, практичних (семінарських), лабораторних занять між здобувачами вищої освіти, викладачем і здобувачами вищої освіти. Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти займає провідне місце у вивченні вибіркового компонента «Корекційно-розвиткова робота в інклюзивному середовищі початкової школи» та передбачає виконання практичних завдань, складання психокорекційних програм, аналіз конкретних ситуацій, розробку пам'яток для батьків, педагогів, підбір психокорекційних технологій для роботи з дітьми з ООП.</p>
Мета та цілі	<p>Метою вивчення дисципліни є підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації та реалізації професійної корекційно-розвиткової діяльності в інклюзивному класі з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм педагогічної етики.</p> <p>Завданнями вивчення дисципліни є:</p>

- дати знання про роль корекційно-розвиткових технологій в процесі соціалізації дітей з ООП;
- сформулювати уявлення про різноманітні корекційно-розвиткові технології, спрямовані на компенсацію та виправлення інтелектуальних, поведінкових та емоційно-вольових проблем у дітей з ООП;
- ознайомити з основними принципами, методами корекційно-розвиткової роботи у процесі інтеграції у суспільство дітей із ООП;
- формування практичних навичок та умінь при застосуванні корекційно-розвиткових технологій.

Результати навчання

У результаті опанування лекційних, практичних та лабораторних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Корекційно-розвиткова робота в інклюзивному середовищі початкової школи» здобувачі вищої освіти, майбутні учителі початкової школи:

Знатимуть:

- індивідуально-психологічні особливості розвитку молодшого школяра, типологію його характеру й темпераменту, когнітивної та емоційно-вольової сфери, переваг і недоліків педагогічного впливу, специфіки прийняття продуктивних стратегій індивідуального підходу в освітньому процесі;
- особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми нозологіями, індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, пам'яті, мислення;
- сучасні методики і освітні технології для здійснення корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Вмітимуть:

- знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію з різних джерел та застосовувати її в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами та їхніми батьками;
- здійснювати планування та організацію корекційно-розвиткової діяльності з урахуванням психофізичного розвитку, індивідуальних та вікових особливостей дитини, а також зон актуального і найближчого розвитку;
- здійснювати спостереження за дітьми з особливими освітніми потребами і проводити з ними навчальну, корекційно-розвиткову роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів;
- використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, адаптації та соціалізації дітей з особливими освітніми потребами;
- отримувати зворотний зв'язок у роботі з учнями молодшого шкільного віку, володіти техніками та методами емоційного зараження, переконувального впливу, раціонального наслідування та ін.

Soft skills:

Виявляти ініціативність у процесі навчального пізнання, вольові зусилля на шляху досягнення мети. Рефлексувати власну навчально-пізнавальну діяльність із наступним її коригуванням задля підвищення її ефективності. Виявляти вміння навчатися самостійно.

Будувати партнерську взаємодію на основі морально-етичних та правових норм поведінки. Володіти нормами сучасної української літературної мови та основами культури мовлення в особистій та професійній комунікації. Рефлексувати й самостійно коригувати власний стиль спілкування для забезпечення комфортної життєдіяльності.

Переконувати, знаходити підхід до людей, лідирувати, вести міжособистісне спілкування, переговірні процеси, брати участь у роботі в команді, плекати особистісний розвиток, ерудованість, креативність, здатність управління часом.

Пререквізити

Базові знання з дисциплін: «Організаційно-технологічні засади інклюзивної освіти у початковій школі», «Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	Кількість балів
Тема 1. Корекційно-розвиткова робота як складова інклюзивного навчання	<p>1.Корекційно-розвиткова робота та її значення у процесі навчання учнів молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>2.Мультидисциплінарна команда та її діяльність в умовах інклюзивного навчального закладу.</p> <p>3.Співпраця фахівців як умова успішності інклюзивного навчання та виховання учнів початкової школи.</p>	<p>1. Складіть орієнтовну структурно-логічну схему корекційно-розвиткової роботи в умовах інклюзивного навчання в ЗЗСО.</p> <p>2. Розробіть вимоги до професійної компетентності кожного з учасників мультидисциплінарної команди супроводу учня з ООП в умовах інклюзії.</p> <p>3. Опрацюйте Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (додаток 1. Психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/післявоєнного стану. URL: file:///D:/Downloads/Dodatok.1.psykholohichni.pdf). Розробіть комплекс з 10 вправ для проведення «психологічної хвилинки» з учнями початкових класів з ООП (нозологію оберіть самостійно), яка допоможе здобувачам освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштуватися на урок, на плідну роботу..</p>	8
Тема 2. Корекційно-розвиткова робота з учнями початкової школи з мовленнєвими порушеннями	<p>1.Психолого-педагогічна характеристика дітей з мовленнєвими порушеннями.</p> <p>2.Організація корекційної роботи з учнями початкової школи з порушеннями мовлення.</p> <p>3.Комплекс вправ для розвитку дрібної та артикуляційної моторики молодших школярів з ООП.</p>	<p>1. Експрес опитування. Підготуйте інтелект-карту на тему: «Корекційно-розвиткова робота з учнями початкової школи з мовленнєвими порушеннями».</p> <p>2. Оберіть тему для написання есе: – Місце та роль корекційно-розвиткової роботи в системі навчання рідної мови молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку. – Значення розвитку словесної творчості у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.</p>	8

		Цінність логопедичної гімнастики для корекції мовлення молодших школярів з ООП.	
Тема 3. Корекційно-розвиткова робота з учнями початкової школи з порушенням слухової функції.	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням слуху.</p> <p>2. Особливості корекційної роботи у навчанні дітей з вадами слухової функції: організація спільного навчання молодшого школяра з порушенням слухової функції в інклюзивному класі; корекційна спрямованість навчальних предметів початкової школи для учнів з порушенням слухової функції.</p> <p>3. Комплекс вправ для корекції та розвитку фонематичних процесів.</p>	<p>1. Опрацюйте розділ 4: Застосування білінгвального підходу в освіті (с. 97-104) навчально-методичного посібника «Навчання дітей із порушеннями слуху» (Навчання дітей із порушеннями слуху : навчально-методичний посібник / С. В. Кульбіда та ін. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 216 с. URL: http://surl.li/edvsy). Письмово сформулюйте висновки про доцільність і важливість формування ЖКК (жестової комунікаційної компетентності) в учнів з порушеннями слухової функції.</p> <p>2. Оберіть тему для написання есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Важливість літературного розвитку учнів з порушенням слуху. – Місце та роль корекційно-розвиткової роботи в системі навчання читання молодших школярів із порушеннями слухової функції. – Диференційоване викладання як ефективна технологія навчання молодших школярів з порушенням слуху. <p>Реалізація корекційно-розвиткового компоненту інклюзивного навчання учнів з порушеннями слухової функції.</p>	8
Тема 4. Корекційно-розвиткова робота з учнями молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку та порушенням інтелектуального розвитку.	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку.</p> <p>2. Особливості корекційно-розвиткової роботи з учнями початкової школи із затримкою психічного розвитку.</p> <p>3. Комплекс вправ з розвитку пізнавальних процесів для дітей молодшого шкільного віку (6-9 років) із затримкою психічного розвитку.</p> <p>4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням інтелектуального розвитку.</p> <p>5. Організація навчання і розвитку учнів початкової школи з порушенням</p>	<p>Експрес опитування.</p> <p>1. Опрацюйте розділ «Дидактичні умови формування особистості дитини в НУШ» (с. 82-86) навчально-методичного посібника «Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку» (Чеботарьова О. В. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / О. В. Чеботарьова, І. В. Гладченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL: http://surl.li/eripr.). Письмово дайте відповідь на питання: Чому, під час планування корекційно-розвиткової роботи з учнями молодшого шкільного віку з порушенням інтелектуального розвитку слід враховувати вищезгадані умови?</p>	8

	<p>інтелектуального розвитку у співпраці з батьками.</p> <p>6. Особливості корекційно-розвиткової роботи з молодшими школярами з порушенням інтелектуального розвитку.</p> <p>7. Комплекс вправ на розвиток пізнавальної сфери дітей з порушеннями інтелектуального розвитку молодшого шкільного віку.</p> <p>8. Комплекс кінезіологічних вправ для оптимізації інтелектуальних процесів і підвищення розумової працездатності дітей з особливими освітніми потребами.</p>	<p>Підготуйте мультимедійну презентацію на тему: «Корекційні можливості педагогічних і психотерапевтичних технологій у навчанні та вихованні дітей з порушеннями інтелектуального розвитку»</p>	
<p>Тема 5. Корекційно-розвиткова робота з учнями з синдромом Дауна в інклюзивному середовищі початкової школи.</p>	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика молодших школярів з синдромом Дауна.</p> <p>2. Організація корекційної роботи з дітьми молодшого шкільного віку з синдромом Дауна.</p> <p>3. Методика ТАН – Содерберг для розвитку мовлення дітей із синдромом Дауна.</p> <p>4. «Нумікон» – методика формування математичних навичок у дітей з синдромом Дауна.</p>	<p>Експрес опитування.</p> <p>1. Скориставшись матеріалами навчального посібника: Чеботарьова О. В. Дитина із синдромом Дауна / О. В. Чеботарьова, І. В. Гладченко, А. Василенко-ван де Рей, Н. І. Ліщук. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 48 с. URL: http://surl.li/esaez, письмово дайте відповіді на питання: Якого рівня розвитку може досягнути дитина з синдромом Дауна? Який потенційний резерв у дітей із синдромом Дауна? Створіть інтелект-карту на тему: Основні напрямки розвитку і корекції учнів молодшого шкільного віку із синдромом Дауна.</p>	8
<p>Тема 6. Корекційно-розвиткова робота з учнями з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивному середовищі початкової школи.</p>	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.</p> <p>2. Особливості корекційно-педагогічної роботи з дітьми, що мають ДЦП.</p> <p>3. Корекційні прийоми (за Колупаєвою А.А.).</p> <p>4. Поради вчителю, у класі якого навчається дитина з ДЦП.</p> <p>5. Комплекс арт-терапевтичних вправ для дітей з особливими освітніми потребами.</p>	<p>6. Експрес опитування. Опрацювати розділ 2 «Корекційні та методичні прийоми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами у початковій школі» навчально-методичного посібника «Учні початкових класів із особливими освітніми потребами: навчання та супровід» (Учні початкових класів із особливими освітніми потребами: навчання та супровід : навчально-методичний посібник/ [Л. І. Прохоренко, О.О. Бабяк, В. В. Засенко, Н. А. Ярмола]. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 160 с. URL: http://surl.li/erios). На основі опрацьованого матеріалу підготувати есе на одну з тем: – Учитель як суб'єкт корекційно-</p>	8

		<p>педагогічної діяльності</p> <p>– Особливості корекційно-виховної роботи з учнями початкових класів з ООП.</p> <p>7. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему: «Психолого-педагогічні умови реалізації компетентнісного підходу в роботі з дітьми з порушеннями функцій опорно-рухового апарату».</p>	
<p>Тема 7. Корекційно-розвиткова робота з учнями з синдромом гіперактивності з дефіцитом уваги в середовищі початкової школи.</p>	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з синдромом гіперактивності з дефіцитом уваги.</p> <p>2. Організація корекційної роботи з дітьми з гіперактивністю з дефіцитом уваги в умовах інклюзивного класу початкової школи.</p> <p>3. Поради вчителю, у класі якого навчається дитина з гіперактивністю з порушенням уваги.</p> <p>4. Комплекс вправ з формування позитивного мікроклімату в інклюзивному класі.</p>	<p>1. Опрацювати матеріали навчального посібника: Моделювання інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами: синдром дефіциту уваги з гіперактивністю / упорядник: Н.В. Васильєва. Полтава : ПОІППО, 2020. 114 с. URL : http://poippo.pl.ua/nml/elektronnivydan-pia-poippo. Написати есе на тему: «Організація роботи учнів початкової школи з СДУГ на уроках, врахування індивідуальних особливостей в учнівському колективі».</p> <p>2. Створіть інтелект карту на тему: «Модель корекційно-розвиткової роботи з молодшими школярами з СДУГ в умовах інклюзивного середовища НУШ»</p>	8
<p>Тема 8. Корекційно-розвиткова робота з учнями з розладами аутистичного спектру в середовищі інклюзивного класу початкової школи.</p>	<p>1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з аутизмом.</p> <p>2. Організація корекційної роботи з молодшими школярами з РДА в умовах інклюзії.</p> <p>3. Особливості реалізації індивідуального підходу у навчанні молодших школярів з аутизмом.</p> <p>4. Вироблення соціально-комунікативних навичок у школярів з аутизмом.</p> <p>5. Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутистичного спектру.</p> <p>6. Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку, які мають розлади аутистичного спектру.</p> <p>7. Комплекс корекційних вправ для роботи з дітьми 5-6</p>	<p>1. Опрацювати матеріали навчально-методичного посібника: Недозим І. В. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / І. В. Недозим. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 96 с. URL: http://surl.li/esiw1</p> <p>2. Письмово дати відповіді на запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Як допомогти дитині з РАС розвиватися? – Що діти з РАС можуть вправно робити? – Що я як педагог можу зробити для дитини з РАС в контексті освітньої діяльності? – Які цілі розвитку є пріоритетними? 	4

років, які мають розлади аутистичного спектру (на основі програми Э. Шоплер, М. Ланзінд, Л. Ватерс).

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Аніщук А. М. Інклюзивна освіта : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Дошкільна освіта» Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 227 с. URL: <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/53>
2. Базима Н.В. Розвиток мовлення дітей з аутизмом. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 144 с. URL: <http://surl.li/hvfbh>
3. Будник О. Б. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2015. 152 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2292.pdf>
4. Гаяш О.В. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку : Науково-методичний посібник для вчителів інклюзивного навчання, асистентів учителів, які працюють з дітьми з психофізичними порушеннями в умовах загальноосвітніх навчальних закладів, соціальних педагогів, батьків / Укладач О. В. Гаяш. Ужгород : Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2016. 120 с. URL: <https://cutt.ly/G9BUhvv>
5. Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За ред. А.А.Колупаєвої. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с. URL: <https://cutt.ly/n9BUxqf>
6. Діти з синдромом Дауна: факти, навчання, допомога. Методичні рекомендації / О. Дерень, А. Пруска, Ю. Рибак. Київ, 2015 р. 24 с. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/Design.pdf>
7. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків / Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ, 2016. 68 с. URL: <http://surl.li/cordv>
8. Колупаєва А.А. Інклюзивна практика: технології навчання / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Київ: Літера ЛТД. 2019. 160 с.
9. Колупаєва А.А., Таранченко О. М. Педагогічні технології інклюзивного навчання. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 160 с.
10. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: Київ : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с. URL: <https://cutt.ly/n9BUU5N>
11. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL: <http://surl.li/huycm>
12. Костенко Т. М. Навчання дітей із порушеннями зору : навчально-методичний посібник / Т. М. Костенко, І. М. Гудим. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 184 с. URL: <http://surl.li/esjns>
13. Костенко Т. М. Учні початкових класів із порушеннями зору: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / Т. М. Костенко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL: <http://surl.li/etiqr>
14. Моделювання інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами: синдром дефіциту уваги з гіперактивністю / упорядник: Н.В. Васильєва. Полтава : ПОІППО, 2020. 114 с. URL : <http://poippro.pl.ua/nml/elektronnyvdannia-poippro>.
15. Навчання дітей із порушеннями слуху : навчально-методичний посібник / С. В. Кульбіда та ін. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 216 с. URL: <http://surl.li/edvsy>
16. Недозим І. В. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / І. В. Недозим. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 96 с. URL: <http://surl.li/esiwi>
17. Рібцун Ю. В. Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток : навч.-метод. посіб. / Юлія Рібцун. Львів : Світ, 2020. 264 с. : іл. URL: <http://surl.li/ajsyc>
18. Скрипник Т.В. Діти з аутизмом в інклюзії: сценарії успіху : монографія. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 208 с. URL: <http://surl.li/gnzxw>

19. Сухіна І.В. Гіперактивна дитина. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. URL: <http://surl.li/hsfsy>
20. Трикоз. С.В. Дитина з порушенням інтелектуального розвитку. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. URL: <http://surl.li/fvzpp>
21. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навч.-метод. посіб. / Уклад. Т. Скрипник. Харків : Факт, 2015. 40 с. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/274/1/>
22. Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник / автори-упорядники Д.Д. Романовська, Р.І. Мінтянська / за загальною редакцією Д.Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с.
23. Учні початкових класів із порушеннями слуху: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / [С. В. Кульбіда, С. В. Литовченко, В. В. Жук, В. В. Литвинова]. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 144 с. URL: <http://surl.li/edvyf>
24. Чеботарьова О. В. Дитина із синдромом Дауна / О. В. Чеботарьова, І. В. Гладченко, А. Василенко-ван де Рей, Н. І. Ліщук. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 48 с. URL: <http://surl.li/esaez>
25. Чеботарьова О. В. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник / О. В. Чеботарьова, І. В. Гладченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL: <http://surl.li/eripr>
26. Хом'як О.А. Організаційно-технологічні засади інклюзивної освіти в початковій школі *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу*. Монографія / за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 249-286. URL: <https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/3462>

Додаткова

1. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва та ін. Харків : Видавництво «Ранок», 2019. 216 с. URL: http://ispukr.org.ua/articles/19/at_200213.pdfm
2. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій., О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с. URL: http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Assist_teacher_4_All_print.pdf
3. Веремчук А.П., Хом'як О.А. Інноваційні технології навчання дітей з особливими освітніми потребами. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 1 (5). Умань, 2021. С. 71-78. URL: <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/235185>
4. Діти з особливими потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене : наук.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, Л.О. Савчук. Київ : Видавнича група «Атопол», 2011. 274 с. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/22/>
5. Кінезіологічні вправи, як засіб розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: збірка / Укладачі: Полупанова Я. М., Толошина С.М., Корольов М.Г. та ін. Дніпро, 2022. 28 с. URL: <http://surl.li/eripf>
6. Кочерга О. В. Психофізіологія дітей з особливими потребами. Київ : Ред. газ. з дошк. та почат. освіти, 2012. 128 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4682>
7. Красовська О.О., Міськова Н.М., Хом'як О. А. Формування інклюзивної компетентності педагогів до використання арт-терапевтичних технологій в освітньому середовищі ЗДО і НУШ. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки № 2 (2020 р.). С. 106-112. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1376815.pdf>
8. Миронова С. П. Робота фахівців з сім'ями, які виховують дітей з особливими освітніми потребами. Актуальні питання корекційної освіти. 2017. № 9. URL: <http://surl.li/hsdzd>
9. Міськова Н.М., Хом'як О. А., Кирилович О.Ф. Забезпечення наступності в роботі педагогів у інклюзивному середовищі закладу дошкільної освіти і Нової української школи. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр.

/ [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 73. 238 с. Т. 1. С. 73-77. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/73/part_1/15.pdf

10. Міськова Н.М., Хом'як О. А. Організаційно-методичні особливості підготовки майбутніх педагогів до роботи в інклюзивному середовищі закладу дошкільної освіти та Нової української школи на засадах наступності. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. Вип. 2 (24). Рівне: РВЦ МEGУ імені акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 57-66. URL: <http://surl.li/hverf>

11. Організація корекційно-розвиткової роботи в умовах інклюзивно-ресурсного центру : методичні рекомендації / авт. кол. : Т.В. Жук, Т.Д. Ілляшенко, Т.Д. Каменщук, А.Г. Обухівська, Г.В. Якимчук; за ред. А.Г. Обухівської, Т.Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2021. 94 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/729130/1/organizatsia%202021.pdf>

12. Островська К.О., Островський І.П., Сайко Х.Я. Індивідуальний маршрут дитини з розладами спектру аутизму. Навчальний посібник, 2017. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 52 с. URL: <http://surl.li/eribp>

13. Павелків Р.В. Дитяча психологія : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало; М-во освіти і науки України. Київ : Академвидав, 2010. 432 с. URL: <https://academia-pc.com.ua/product/51>

14. Підтримай себе – підтримай дитину: путівник для батьків дітей з особливими потребами. Методичні матеріали. Авторський колектив проекту «Інклюзивна освіта: крок за кроком», Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 34 с. URL: <http://surl.li/hvqdn>

15. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с. URL: <http://surl.li/froo>

16. Практика асистента педагога: міжнародний й український контекст: результати дослідження / О.Федоренко, О.Мартинчук, Н.Софій, Г.Лук'янова, О.Кошіль, Т.Симоненко, Л.Байда, Ю.Найда. Київ: ФОП Парашин, 2020, 122 с. URL: <http://surl.li/huuga>

17. Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018 № 414. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18>

18. Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник / автори-упорядники Д.Д. Романовська, Р.І.Мінтянська / за загальною редакцією Д.Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с. URL: <http://surl.li/gvyl>

19. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами: навчання та супровід : навчально-методичний посібник/ [Л. І. Прохоренко, О. О. Бабяк, В. В. Засенко, Н. А. Ярмола]. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 160 с. URL: <http://surl.li/erios>

20. Хом'як О. А. Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в освітньому середовищі. *Синергія формальної, неформальної та дуальної освіти майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (11-12 червня 2021 року, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка). Чернігів, 2021. С. 1116-120. URL: <http://surl.li/eriov>

21. Хом'як О.А., Літвінчук І.В. «Готуємо руку до письма – починаємо з піска» (підготовка руки до письма методами пісочної (солевої, манної) анімації). Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути: тези доп. І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1-2 серпня 2019 р. Дніпро, 2019. С. 777-784. URL: <http://surl.li/eripg>

22. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Київ : ФОП Усатенко Г. В., 2021. 80 с. URL: <http://surl.li/etira>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<http://mon.gov.ua/>

http://www.ussf.kiev.ua/inclusive_education/

<http://www.ussf.kiev.ua/news/526/>

<https://nus.org.ua/tags/129/>

<http://poroshenko.com/data/group/21/site2-bff4eba3e5.pdf>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на один бал нижчою оцінкою.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали	
Теми 1-8	60	
Підсумковий контроль (теми 1-8) – екзамен	40	

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни